

118281 - قضای چند روز از رمضان دارد اما تعدادش را فراموش کرده

سوال

خانم من چند روز از رمضان را روزه نگرفته اما تعداد دقیق آن را نمی‌داند؛ باید چکار کند؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

برای کسی که یک یا چند روز از رمضان را به سبب عذری مانند سفر یا بیماری یا حیض یا نفاس روزه نگرفته واجب آن است که قضای این روزها را به جای آورد زیرا الله تعالی می‌فرماید:

فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ [بقره: ۱۸۴]

(پس هر یک از شما بیمار یا در سفر باشد [به همان شماره] تعدادی از روزهای دیگر [را روزه شود]).

و مسلم (۲۳۵) از عایشه - رضی الله عنها - روایت کرده که از ایشان پرسیده شد: چرا زن حائض روزه را قضا می‌کند ولی نماز را قضا نمی‌کند؟ ایشان فرمودند: **ما دچار آن می‌شدیم، سپس امر به قضای روزه می‌شدیم و به قضای نماز امر نمی‌شدیم.**

اگر همسر شما تعداد روزهایی را که باید قضا کند فراموش کرده و شک دارد که مثلاً شش روز است یا هفت روز، تنها شش روز بر وی لازم است چرا که اصل بر برائت ذمه است، اما اگر از روی احتیاط هفت روز روزه بگیرد به احتیاط نزدیک‌تر است تا ذمه خود را با یقین پاک کند.

و اگر به هیچ شکل یادش نیامد که چند روز را باید روزه بگیرد بنا بر غلبه ظن خود روزه می‌گیرد تا عهده‌اش خالی شود.

از شیخ ابن عثیمین - رحمه الله - پرسیده شد: زنی چند روز قضای رمضان دارد اما شک دارد که چهل روز است یا سه روز و اکنون سه روز روزه گرفته. واجب بر او چیست؟

ایشان پاسخ دادند: **اگر انسان شک کرد که چه میزان بر وی واجب است، حداقل را می‌گیرد؛ یعنی اگر زن یا مرد شک کرد که قضایش سه روز است یا چهار روز؟ همان کمتر را در نظر می‌گیرد زیرا کمتر یقینی است و هرچه بیشتر شد مورد شک است و اصل بر برائت ذمه است.** اما با این وجود به احتیاط نزدیک است که این روز که به آن شک دارد را نیز قضا کند

زیرا اگر بر وی واجب بوده که زمه‌اش پاک می‌شود و اگر واجب نبوده تطوع است و الله اجر نیکوکاران را ضایع نمی‌سازد
(فتاوی نور علی الدرب).

والله اعلم